

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

04.08.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[День. – 2025. – 3 серп. Україна долучилася до всіх напрямків програми ЄС «Креативна Європа». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Очільниця МКСК запросила Японію посилити партнерство у захисті культурної спадщини. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Очільниця МКСК провела онлайн-зустрічі з представниками понад 100 закладів культури. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Бережна зустрілася з колективом театру Лесі Українки. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Бережна зустрілася з колективом театру Лесі Українки. – Інф.](#)

[Газета по-українськи. – 2025. – 1 серп. «Це запрошення побути з Херсонщиною, якої вже немає і яка ще обов'язково буде» – найцікавіші події серпня. – Інф.](#)

[Vogue. – 2025. – 1 серп. Топ подій серпня: фестивалі, концерти, виставки, які не можна пропустити. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Зеленський посмертно нагородив журналістку Вікторію Рощину орденом Свободи. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 2 серп. Замордованій у російському полоні журналістці Рощиній - присвоєно орден Свободи. – Т. Здоровило](#)

[Україна молода. – 2025. – 1 серп. Музей «Код нації» у Нових Безрадичах запрошує на Фестиваль героїчної кави. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 1 серп. Новий артоб'єкт у Києві вшанував подвиг Сил ТрО. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Українська літературна газета. – 2025. – 1 серп. Пропагандистське РІА Новості опублікувало статтю з відкритим закликом до геноциду українців. У ЦПД відповіли. – Інф.](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[Вечірній Київ. – 2025. – 3 серп. На Замковій горі волонтери розчистили дорогу до поховання вояків Першого українського полку імені Богдана Хмельницького. – М. Катаєва](#)

[День. – 2025. – 3 серп. Для реконструкції скверу в передмісті Львова зрізали 70 дерев: у міськраді пообіцяли висадити більше. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 3 серп. У Луцьку презентували проєкт відновлення будинку Покальчуків. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Україна молода. – 2025. – 2 серп. Пушкіна «попросили»: у Болграді демонтували пам'ятник в рамках деколонізації. – Т. Здоровило; Укрінформ. – 2025. – 2 серп. У Болграді на Одещині демонтували пам'ятник Пушкіну. – Інф.](#)

Креативні індустрії

[NV. – 2025. – 1 серп. «Вбийте все російське в собі». Бренд German та Ебаут випустили благодійну колекцію, присвячену загиблому актору Юрію Феліпенку. – А. Кондрат](#)

Мовні питання

[Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Мовний омбудсмен Кремень за пів року провів 656 перевірок щодо застосування державної мови. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 2 серп. У столичному театрі Лесі Українки відбулася прем'єра вистави «Земля». – Інф.; NV. – 2025. – 3 серп. «Важливий знак підтримки». Юлія Свириденко подивилася виставу «Земля», в якій грають Олександр і Марія Рудинські. – О. Ткаченко](#)

Музика

[Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Музична премія Косенка оголосила прийом заявок. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 1 серп. 75-му ювілейному військовому шоу в Единбурзі. – В. Резніченко](#)

[NV. – 2025. – 3 серп. До Дня Повітряних сил ЗСУ. Музикант Tony Tonite вразив потужним кліпом «Соколи» з пілотом на позивний «Смерека» в головній ролі. – Ю. Найденко](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 1 серп. Портал Бруно: у столиці демонструють виставку-поему, створену ІІІ. – Т. Асадчева](#)

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. У Києві відкрилась унікальна виставка світлин «Незламні». – Інф.

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2025. – 1 серп. За серіал «Потяг». Українського режисера Володимира Янощука номінували на нагороду кінофестивалю в Південній Кореї. – А. Кондрат

Укрінформ. – 2025. – 3 серп. В Ужгороді у жовтні пройде VI Карпатський гірський міжнародний кінофестиваль. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 3 серп. У Києві відбудеться фестиваль музики в українському кіно. – Інф.

NV. –2025. – 2 серп. З Адою Роговцевою та Оленою Кравець. Наталя Сумська вперше за п'ять років зіграє у кіно. – О. Ткаченко

Література. Книговидавання

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. У Луцьку розпочався літературний фестиваль «Фронтера». – Інф.

The Village Україна. – 2025. – 1 серп. Оновлена книгарня «Збірка» на Рейтарській: із галереєю та книжками до 500 гривень. – В. Кіхтенко

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. У Греції вийшла друком антологія української поезії. – Інф.

Музейна справа

Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Картини Марії Примаченко виставлять на аукціоні у Львові. – Інф.

The Village Україна. – 2025. – 1 серп. 149 картин Медведчука передадуть до Національного художнього музею. – В. Гриненко

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Херсонському музею передали конфіскований «Натюрморт зі скрипкою» Циковського. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Пітер Дорошенко, директор Українського музею в Нью-Йорку. Не варто сподіватися на те, що Москва припинить брехати. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Деколонізація є довготривалим процесом – директор Українського музею у Нью-Йорку. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Директор Українського музею у Нью-Йорку анонсував виставку про Казимира Малевича. – Інф.

Охорона культурної спадщини. Археологія

[The Village Україна. – 2025. – 1 серп. Садибу Стрельбицького внесли до Держреєстру пам'яток України. – В. Гриненко](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 1 серп. У центрі Харкова виявили старовинні катакомби: міська влада залучає істориків до дослідження. – В. Наріжна](#)

[Укрінформ. – 2025. – 3 серп. На Волині археологи виявили скляне давньоруське намисто. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Хліб як свідок: на Вінниччині готують сто видів обрядової випічки. – А. Мніх](#)

[УНН. – 2025. – 1 серп. росіяни грабують історію під виглядом археології. – В. Зеленецька](#)

Бібліотечна справа. Промоція читання

[Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Письменники здійснили творче турне Коломия – Верховина – Косів. – М. Порох, членкиня Клубу інтелігенції ім. І. Пелипейка та РО «Просвіта»](#)

[Український тиждень. – 2025. – 1 серп. Що сталося з читанням у ХХІ столітті. – М. Нестелєв](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 3 серп. У Лаврському саду влаштують казкові читання. – М. Катаєва](#)

Авторське право

[NV. – 2025. – 1 серп. Справу розглядали 6 років. Український режисер переміг у суді компанію НВО щодо незаконного використання його твору в серіалі «Чорнобиль». – А. Кондрат; Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Український режисер виграв справу проти НВО щодо його відео у серіалі «Чорнобиль». – Інф.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Вечірній Київ. – 2025. – 3 серп. У Києві відбудеться фестиваль, присвячений Міжнародному дню корінних народів. – Н. Марків](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 2 серп. У Бабиному Яру вшановують пам'ять жертв геноциду ромів: програма. – М. Катаєва](#)

[Укрінформ. – 2025. – 4 серп. У Мельбурні відбувся перший Українсько-австралійський книжковий фестиваль. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 1 серп. У Лондоні проведуть третій український етнофестиваль «Спаси з дарами літа». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 1 серп. У столиці Фінляндії відбудеться благодійний концерт на підтримку України. – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. У Копенгагені відкривають виставку «Uncurtained: Українське мистецтво в данських колекціях 1989–2023». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Тернопільщина передала книжки українським дітям у Молдові. – Інф.

Підтримка України у світі

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. У столиці Фінляндії відбудеться благодійний концерт на підтримку України. – Інф.

NV. –2025. – 2 серп. «Золотий момент». Бейонсе з'явилася на фінальному концерті туру у ковбойському капелюсі від Руслана Багінського. – А. Кондрат

NV. –2025. – 1 серп. Пейзаж міста Чугуїв. Бруклінський музей змінив Росію на Україну у підписі до картини Рєпіна. – Ю. Найденко

Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Уцілілі рукописи. Вірменія публікує свої стародавні книги в інтернеті. – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 3 серп. РФ під виглядом культурної співпраці розширює вплив на Кубу — ЦПД. – О. Кругленко

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Американська кіноакадемія обрала нову президентку. – Інф.

Загальні питання

День. – 2025. – 3 серп. Україна долучилася до всіх напрямків програми ЄС «Креативна Європа». – Інф.

Україна офіційно приєднується до всіх напрямків програми Європейського Союзу «Креативна Європа». Коли затвердять оновлену угоду з підпунктом «Медіа», українці зможуть отримувати від ЄС фінансування на розвиток кіно, літератури, музики тощо. Законопроект підписав президент Володимир Зеленський. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/030825-ukrayina-doluchylasya-do-vsikh-napryamkiv-prohramy-yes-kreatyvna-yevropa>

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Очільниця МКСК запросила Японію посилити партнерство у захисті культурної спадщини. – Інф.

Т. в. о. міністра культури та стратегічних комунікацій України Тетяна Бережна запросила Японію долучитися до Альянсу культурної стійкості та посилити партнерство у захисті культурної спадщини й інформаційній безпеці. Під час спільної зустрічі Прем'єр-міністра Юлії Свириденко, очільниці МКСК Тетяни Бережної з Надзвичайним і Повноважним Послом Японії в Україні Накагоме Масаші Бережна запросила японську сторону долучитися до міжнародних ініціатив – Альянсу культурної стійкості та Українського фонду культурної спадщини. Однією із ключових тем зустрічі стало проведення Національного дня України на ЕХРО-2025 в Осаці, який відбудеться 5 серпня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021452-ocilnica-mksk-zaprosila-aponiu-posiliti-partnerstvo-u-zahisti-kulturnoi-spadsini.html>

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Очільниця МКСК провела онлайн-зустрічі з представниками понад 100 закладів культури. – Інф.

Т. в. о. міністра культури та стратегічних комунікацій Тетяна Бережна провела серію онлайн-зустрічей із представниками понад 100 закладів культури, з якими обговорила актуальні питання державної підтримки та розвитку сфери. Вона заявила про відкритість до співпраці з представниками культурного сектору, зокрема щодо узгодження пріоритетів держави з реальними потребами сфери, а також запевнила у готовності підтримувати ініціативи через інструменти міжнародного фінансування. Своєю чергою культурні діячі наголосили на необхідності системної державної підтримки для збереження й евакуації об'єктів культурної спадщини, створення мережі сховищ, удосконалення взаємодії МКСК з інституціями культурної сфери, відновлення роботи консультативно-дорадчих органів при міністерстві, а також активнішої участі держави в міжнародних партнерствах і реформуванні культурної інфраструктури. Серед інших тем, які порушувалися під час зустрічей, – підвищення оплати праці фахівців, збереження кадрів та їх бронювання в умовах воєнного стану, підвищення кваліфікації, законодавчі ініціативи та фінансування закладів культури. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021229-ocilnica-mksk-provela-onlajnustrici-z-predstavnikami-ponad-100-zakladiv-kulturi.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Бережна зустрілася з колективом театру Лесі Українки. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Бережна зустрілася з колективом театру Лесі Українки. – Інф.

Т.в.о. міністерки культури та стратегічних комунікацій України Тетяна Бережна зустрілася з колективом Національного академічного драматичного театру імені Лесі Українки. За словами очільниці МКСК, це призначення стало для неї великим викликом, і вона дедалі більше розуміє, скільки викликів у цій сфері, а щоб їх вирішувати, потрібно спілкуватися з людьми, які в ній працюють. Тож вона вже провела серію онлайн-зустрічей із представниками понад 100 культурних установ, серед яких – національні театри, музеї, заповідники, мистецькі колективи, громадські організації, аналітичні центри, видавництва, міжнародні фонди, освітні заклади, а також планує подальші зустрічі з колективами культурних установ і закладів. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/berezhna-zustrilasia-z-kolektyvom-teatru-lesi-ukrainky/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021302-berezhna-zustrilasa-z-kolektivom-teatru-lesi-ukrainki.html>

Газета по-українськи. – 2025. – 1 серп. «Це запрошення побути з Херсонщиною, якої вже немає і яка ще обов'язково буде» – найцікавіші події серпня. – Інф.

З 30 липня до 10 серпня – фестиваль камерної музики «Дзеркало» (Львів); 30, 31 липня, 1, 2 серпня – прем'єра вистави «Земля», режисер Іван Уривський (Київ); 1–3 серпня – музичний фестиваль Faine Misto (Львів); 2–3 серпня – літературний фестиваль «Фронтера» (Луцьк); 8 серпня – вистава «Марія Заньковецька. Заручена зі сценою», режисер Ігор Білиць (Львів); 3 14 серпня – прокат фільму «Куба & Аляска», режисер Єгор Трояновський; 14–17 серпня – фестиваль високого мистецтва Bouquet Kyiv Stage (Київ); 15–17 серпня – книжковий фестиваль BestsellerFest (Львів); до 24 серпня – виставка «Мистецтво після 2000-го. Глосарій» (Київ); з 28 серпня – Прокат фільму «2000 метрів до Андріївки», режисер Мстислав Чернов; до 28 вересня – виставка «Херсон. Степ тримає» (Київ). Докладно:

https://gazeta.ua/articles/life/_ce-zaproshehnyya-pobuti-z-hersonschinoyu-yakoyi-vzhe-nemaye-i-yaka-sche-obovyazkovo-bude-najcikavishi-podiyi-serpnnya/1225187

Vogue. – 2025. – 1 серп. Топ подій серпня: фестивалі, концерти, виставки, які не можна пропустити. – Інф.

Докладно: <https://vogue.ua/article/culture/art/top-podiy-serpnnya-festivali-koncerti-vistavki-yaki-ne-mozhna-propustiti-60304.html>

Вшанування пам'яті

Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Зеленський посмертно нагородив журналістку Вікторію Рошину орденом Свободи. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 2 серп. Замордованій у російському полоні журналістці Рошиній - присвоєно орден Свободи. – Т. Здоровило

Журналістка Вікторія Рошина, яка загинула в російському полоні, посмертно отримала орден Свободи. Про це йдеться в указі президента України Володимира Зеленського. У документі йдеться, що підставою для нагородження стали «громадянська мужність, патріотизм, самовіддане відстоювання суверенітету та незалежності Української держави, конституційних прав і свобод людини». Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/zelenskyj-posmertno-nahorodyv-zhurnalistku-viktoriiu-roshchynu-ordenom-svobody/>
<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190599/>

Україна молода. – 2025. – 1 серп. Музей «Код нації» у Нових Безрадичах запрошує на Фестиваль героїчної кави. – Інф.

2 серпня неподалік від Києва відбудеться Фестиваль героїчної кави «Філіжанка», присвячений Герою України Артему Телебеневу з позивним «Таліб». Захисник, який поліг у бою 3 липня 2024 року, мріяв створити українську каву. Організаторка фестивалю – дружина Артема Яна Беркут. Головна мета дійства – зібрати 2 000 000 грн на підтримку реабілітації поранених українських воїнів та ветеранів. Партнер збору – фонд Revived Soldiers Ukraine, що з 2014 року надає допомогу бійцям із нейротравмами, ушкодженнями ЦНС, а також до- та післяпротезною реабілітацією. Захід реалізується за підтримки третього Президента України Віктора Ющенка, Віталіни Ющенко, ГО «Київщина – це ми», голови Гатненської ТГ Олександра Паламарчука. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190596/>

NV. – 2025. – 1 серп. Новий артоб'єкт у Києві вшанував подвиг Сил ТрО. – Інф.

У столиці з'явився новий артоб'єкт під назвою «Усвідомлення». Він став даниною подяки воїнам Сил територіальної оборони та був реалізований у межах проєкту «ОКО ЗА ОКО» – спільної ініціативи мережі АЗК ОККО та фонду компетентної допомоги армії «Повернись живим». Інсталяцію відкрили в Оболонському районі столиці, у сквері біля станції метро «Героїв Дніпра» – саме тут у лютому 2022 року проходив один із головних рубежів оборони Києва, де бригади ТрО стримували наступ російських військ на столицю. Авторами інсталяції стали українські скульптори Єгор і Микита Зігури. Серед інших їхніх проєктів – виставка «Мирне небо» у Франції (2023) та скульптура Be Brave у Києві. За словами митців, створення «Усвідомлення» тривало майже два роки, а пошук ідеї та форми зайняв близько пів року. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/okko-ta-povernis-zhivim-vidkrili-instalyaciyu-usvidomlennya-u-kiyevi-z-podyakoyu-silam-tro-50532952.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Українська літературна газета. – 2025. – 1 серп. Пропагандистське РІА Новости опублікувало статтю з відкритим заклик до геноциду українців. У ЦПД відповіли. – Інф.

Колумніст російського пропагандистського агентства РІА Новости видав статтю, в якій стверджує, що оцінки стану української армії, які надають західні видання, нібито не відповідають дійсності. В українському Центрі протидії дезінформації відреагували. Пропагандистський матеріал вийшов під назвою «Іншого варіанта немає: живим в Україні не має залишитися ніхто». Колумніст у своїй статті цитує західні видання, які заявляють про важливу роль української армії в майбутній системі європейської безпеки та визначають Україну як одну з провідних військових держав Європи. Однак, на думку самого колумніста, це не відповідає реальному стану справ. Пропагандист навів список «проблем» в українській армії для виправдання своїх тверджень. Окрім цього, колумніст у статті називає українських солдатів «лабораторними щурами», а також повторює кремлівські наративи, що Україна є «військовим полігоном» для Заходу, а українці – лише пішаками США та Європи. На матеріал відреагував керівник Центру протидії дезінформації при РНБО Андрій Коваленко. «Чиста сурковщина та примітивна, недосяжна імперщина», – написав він у Telegram. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/propahandystske-rya-novosty-opublikovalo-stattiu-z-vidkrytym-zaklykom-do-henotsydu-ukraintsiv-u-tspd-vidpovily/>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

Вечірній Київ. – 2025. – 3 серп. На Замковій горі волонтери розчистили дорогу до поховання вояків Першого українського полку імені Богдана Хмельницького. – М. Катаєва

Толоку організували спільно з ДІАЗ «Стародавній Київ», Благодійним фондом «На часі» та VINAREV Architects& Engineers. Кияни та гості міста знову можуть насолоджуватись краєвидом на Замковій горі завдяки зусиллям майже пів сотні волонтерів. 12 серпня тут планують відзначити річницю поховання героїв. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115675/>

День. – 2025. – 3 серп. Для реконструкції скверу в передмісті Львова зрізали 70 дерев: у міськраді пообіцяли висадити більше. – Інф.

На Львівщині під час реконструкції центральної площі перед ратушею зрізали всі дерева. Частина громади висловила обурення – мешканці вважають, що «останнє зелене місце в центрі» знищено на користь плиткового покриття. Водночас міський голова Володимир Ременяк пояснив, що роботи виконують у межах міжнародного проекту програми Interreg NEXT Poland–Ukraine 2021–2027. Загальна вартість реконструкції – 586 200 євро, з яких 60% фінансує Європейський Союз, решту – Городоцька міська рада. Сам проект пройшов усі державні експертизи, говорить він, зокрема в Міністерстві культури, оскільки

йдеться про історичний ареал. Також провели міжнародний тендер, визначили підрядника. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/030825-dlya-rekonstruktsiyi-skveru-v-peredmisti-lvova-zrizaly-70-derev-u-miskradi-poobitsyaly>

Укрінформ. – 2025. – 3 серп. У Луцьку презентували проєкт відновлення будинку Покальчуків. – Інф.

Літературна платформа «Фронтера» та платформа «Алгоритм дій» представили концепцію відновлення будинку родини Покальчуків у Луцьку – проєкт «Дім Пако». За задумом організаторів, креативний простір включатиме міжнародну резиденцію для письменників, перекладачів, музикантів та культурних менеджерів, майстерню, екскурсійний простір і подієвий майданчик у саду. Організатори мають на меті дослідження інтелектуального спадку та історії родини Покальчуків, і зокрема – реактуалізувати постать Юрка Покальчука – письменника, перекладача, науковця. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021680-u-lucku-prezentovali-proekt-vidnovlenna-budinku-pokalcukiv.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Україна молода. – 2025. – 2 серп. Пушкіна «попросили»: у Болграді демонтували пам'ятник в рамках деколонізації. – Т. Здоровило; Укрінформ. – 2025. – 2 серп. У Болграді на Одещині демонтували пам'ятник Пушкіну. – Інф.

На Одещині в місті Болград у рамках деколонізації демонтували пам'ятник російському поету Олександру Пушкіну. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190601/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021426-u-bolgradi-na-odesini-demontuvali-pamatnik-puskinu.html>

Креативні індустрії

NV. –2025. – 1 серп. «Вбийте все російське в собі». Бренд German та Ебаут випустили благодійну колекцію, присвячену загиблому актору Юрію Феліпенку. – А. Кондрат

Бренд German та шоу Ебаут випустили благодійну колекцію речей, присвячену загиблому на війні актору і військовослужбовцю Юрію Феліпенку. Кожна річ містить цитату Катерини Мотрич, що взята з її промови під час прощання – «Вбий все російське в собі». Частину прибутку перерахують на підтримку до 14 окремого полку БпАК СБС ЗСУ. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/life/krasa-ta-moda/yuriy-felipenko-brend-german-ta-ebaut-vipustili-blagodiynu-kolekciyu-v-pam-yat-pro-zahisnika-50534010.html>

Мовні питання

Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Мовний омбудсмен Кремень за пів року провів 656 перевірок щодо застосування державної мови. – Інф.

Протягом першого півріччя 2025 року Секретаріатом Уповноваженого із захисту державної мови здійснювалась робота в межах 656 заходів державного контролю (ДК) за застосуванням державної мови. 07 перевірок розпочаті ще у 2024 році, 549 – у 2025-му. Станом на 15 липня завершено 521 захід ДК, 135 ще тривають (за власною ініціативою Уповноваженого було здійснено 35 заходів ДК). За результатами проведення заходів державного контролю встановлено 524 порушення, складено 388 протоколів про адміністративні правопорушення та винесено 136 попереджень суб'єктам підприємницької діяльності (за порушення ст. 30 Закону про обслуговування споживачів). Найбільшу кількість порушень виявлено у таких сферах: користувацьких інтерфейсів (36%), обслуговування споживачів (26%) та інформації для загального ознайомлення (22%). За результатами заходів ДК найбільше порушень встановлено в Києві, Одеській, Харківській та Дніпропетровській областях. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/movnyj-ombudsmen-kremen-za-piv-roku-proviv-656-perevirok-shchodo-zastosuvannia-derzhavnoi-movy/>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. У столичному театрі Лесі Українки відбулася прем'єра вистави «Земля». – Інф.; NV. – 2025. – 3 серп. «Важливий знак підтримки». Юлія Свириденко подивилася виставу «Земля», в якій грають Олександр і Марія Рудинські. – О. Ткаченко

У Києві 30–31 липня на сцені Національного академічного драматичного театру імені Лесі Українки відбулася прем'єра вистави «Земля» за мотивами однойменної повісті Ольги Кобилянської. Постановку здійснив режисер Іван Уривський у межах Міжнародного проєкту «Земля», що об'єднує Україну та Литву через культурний діалог. Під час прем'єри глядачі також мали можливість узяти участь у презентації інтерактивної музейної експозиції, присвяченої життю та творчості української письменниці. Відвідувачі побачили оцифровані рукописи, світлини, цитати та фрагменти текстів Ольги Кобилянської українською та німецькою мовами. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021437-u-stolicnomu-teatri-lesi-ukrainki-vidbulasa-premera-vistavi-zemla.html>

<https://nv.ua/ukr/life/znamenitosti/yuliya-sviridenko-zustrilasya-z-oleksandrom-i-mariyeyu-rudinskimi-yaki-grayut-u-vistavi-zemlya-50534343.html>

Музика

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Музична премія Косенка оголосила прийом заявок. – Інф.

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголошує конкурс на здобуття премії імені В. С. Косенка у 2025 році у номінації «музичні твори для дітей та юнацтва». Докладно про умови участі:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021159-muzicna-premia-kosenka-ogolosila-prijom-zaavok.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 1 серп. 75-му ювілейному військовому шоу в Единбурзі. – В. Резніченко

В Единбурзі відбулося відкриття The Royal Edinburgh Military Tattoo – одного з найвідоміших військово-музичних шоу світу, яке цьогогоріч відзначає своє 75-річчя. Подія проходить з 1 по 23 серпня на еспланаді перед стінами Единбурзького замку, традиційно поєднуючи військову музику, театральні постановки, паради, танцювальні номери та світлові шоу. Центральною темою ювілейної програми стали «Герої, які нас створили» – концепція, що віддає шану людям і традиціям, які формували спадщину фестивалю упродовж трьох чвертей століття. Участь у заході беруть понад 900 виконавців з різних країн світу, проте особлива увага цього року прикута до Оркестру Військово-морських сил Збройних Сил України. Цьогогорічний виступ став нагодою не лише представити українську військову музику, а й привернути увагу світової спільноти до боротьби, яку веде Україна. Під час виступу український оркестр виконав програму, яка поєднує національні мотиви та класичні військові композиції. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ukrajinskij-orkestr-vms-vistupiv-na-75-mu-juvilejnomu-vijskovomu-shou-v-edinburzi.html>

NV. –2025. – 3 серп. До Дня Повітряних сил ЗСУ. Музикант Tony Tonite вразив потужним кліпом «Соколи» з пілотом на позивний «Смерека» в головній ролі. – Ю. Найденко

Щоб вшанувати звитягу героїв український музикант Tony Tonite представив кліп «Соколи», створений при підтримці і тісній співпраці з Управлінням комунікацій командування Повітряних сил ЗСУ. Головним героєм кліпу «Соколи» став бойовий пілот, підполковник Іван Смеречанський із позивним «Смерека», який разом із побратимами стоїть на варті українського неба. Режисером кліпу став Іван Кваша. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/den-povitryanih-sil-zsu-viyshov-potuzhniy-klip-sokoli-iz-boyovim-pilotom-iz-pozivnim-smereka-video-50534322.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 1 серп. Портал Бруно: у столиці демонструють виставку-поему, створену ШІ. – Т. Асадчева

У Музеї Шолом-Алейхема (філії Музею історії міста Києва) відкрилася виставка «Портал Бруно», присвячена українському письменнику та художнику єврейського походження Бруно Шульцу (1892–1942). Виставка презентує творчість Шульца як візуальну поему – поєднання графічних репродукцій, сповнених міфологічних і тривожних образів, із сучасними інтерпретаціями у живописі, згенерованими нейромережею. Ініціатива реалізована за підтримки Фонду імені Шолом-Алейхема та Інституту розвитку громадянського суспільства імені Голди Меїр. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115630/>

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. У Києві відкрилась унікальна виставка світлин «Незламні». – Інф.

У столичній галереї «Митець» відкрилась фотоекспозиція «Незламні». Фотоекспозиція організована секцією критики та мистецтвознавства Національної спілки художників України (КОНСХУ). На виставці у залі артпростору представлені живопис, графіка, фотографія, інсталяції та арт-об'єкти сучасних українських митців, зокрема Вадима Михальчука, Костянтина Чернявського, Юрія Вакуленка, Артема Шевченка, Сергія Герасименка, Віктора Ковтуна. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021449-u-kievi-vidkrilas-unikalna-vistavka-svitlin-nezlamni.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2025. – 1 серп. За серіал «Потяг». Українського режисера Володимира Яношука номінували на нагороду кінофестивалю в Південній Кореї. – А. Кондрат

Українця Володимира Яношука номінували на «Найкращого режисера» за телесеріал «Потяг» на кінофестивалі International Streaming Festival у Пусані, Південна Корея. Кінофестиваль у місті Пусан пройде з 22 по 25 серпня. Журі фестивалю обрало український серіал «Потяг» серед 145 робіт зі всього світу. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/serial-potyag-rezhisera-volodimira-yanoshchuka-nominuvali-na-nagorodu-kinofestivalyu-v-pivdenniy-koreji-50534075.html>

Укрінформ. – 2025. – 3 серп. В Ужгороді у жовтні пройде VI Карпатський гірський міжнародний кінофестиваль. – Інф.

У Закарпатському академічному обласному театрі ляльок «Бавка» в Ужгороді 11–12 жовтня відбудеться VI Карпатський гірський міжнародний кінофестиваль. У програмі – добірка фільмів про гори, природу та силу духу, що проявляється у вчинках; живе спілкування з авторами й теплі зустрічі; творчі події для тих, хто шукає натхнення й нові смисли. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021245-v-uzgorodi-u-zovtni-projde-vi-karpatskij-girskij-miznarodnij-kinofestival.html>

Укрінформ. – 2025. – 3 серп. У Києві відбудеться фестиваль музики в українському кіно. – Інф.

У столичному кінотеатрі «Жовтень» 28 серпня розпочнеться фестиваль української музики в українському кіно Soundtrack:Ukraine. У межах фестивалю за підтримки Довженко-Центру та Національної філармонії України глядачі зможуть переглянути ретроспективу класичних фільмів, зосередивши свою увагу на їх музичному супроводі. Зокрема, під час Soundtrack:Ukraine демонструватимуть призабуті перлини постичного кіно, неочевидні фільми Довженка й Параджанова, і заново відсканований спеціально для фестивалю

фільм із українських 1990-х. Також відвідувачі почують музику Бориса Лятошинського, Володимира Губи, Володимира Гронського та інших. Окрім показів, фестиваль запропонує концерти, дискусії та лекції довкола цієї теми. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4020229-u-kievi-vidbudetsa-festival-muziki-v-ukrainskomu-kino.html>

NV. –2025. – 2 серп. 3 Адою Роговцевою та Оленою Кравець. Наталія Сумська вперше за п'ять років зіграє у кіно. – О. Ткаченко

Прима Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка, народна артистка України Наталія Сумська повернулася у кіно. Кінозірка зіграє одну з головних ролей у фільмі «Ну мам». Колегами Наталії Сумської за фільмом стали народна артистка театру і кіно Ада Роговцева, а також акторки Катерина Кузнецова, Ганна Кузіна та Олена Кравець. Режисером став Олег Борщевський. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/life/znamenitosti/natalya-sumska-zigraye-u-komediji-nu-mam-razom-z-adoyu-rogovcevoyu-ta-olenoyu-kravec-koli-prem-yera-50534233.html>

Література. Книговидавання

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. У Луцьку розпочався літературний фестиваль «Фронтера». – Інф.

У Луцьку відбулася церемонія відкриття V Міжнародного літературного фестивалю «Фронтера». Фокус-темою цього річного фестивалю стала «Спільність». У межах фестивалю відбудуться поетичні читання, фокусні дискусії, публічні розмови, стендап і музичні виступи. Також у програмі цього річної «Фронтери» презентація нового випуску журналу «Reporters», що вийшов у партнерстві з літературною платформою «Фронтера», публічний запис Kult: Podcast, театральний музичний перформанс «Rock'n'Roll для ПАКО» від театру «Гармидер», стендап-комікеси про книжки, життя та гумор, виступи гурту «Крихітка» і співачки Марини Круть. Серед учасників письменники з України, Іспанії та США. Співорганізаторами фестивалю виступають Літературна платформа «Фронтера», платформа «Алгоритм дій», креативна івент-агенція FeelGood. Захід відбувається за підтримки Посольства Іспанії в Україні, програми Британської ради «Підтримка культурної діяльності в Україні за участю Великої Британії» та сприяння Луцької міської ради. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021499-u-lucku-rozpocavsja-literaturnij-festival-frontera.html>

The Village Україна. – 2025. – 1 серп. Оновлена книгарня «Збірка» на Рейтарській: із галереєю та книжками до 500 гривень. – В. Кіхтенко

У матеріалі йдеться про відкриття оновленої книгарні «Збірка». Книгарня розпочне роботу 2 серпня. Як і на попередній локації, там не буде художньої літератури, кави й тістечок, але залишається нон-фікшн. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/newplacegorod/365291-onovlena-knigarnya-laquo-em-zbirka-em-raquo-na-reytarskiy-iz-galereeyu-ta-knizhkami-do-500-griven>

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. У Греції вийшла друком антологія української поезії. – Інф.

У грецькому «Видавництві Краплина» (ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΟΥΚΚΙΔΑ) вийшла антологія поезії класичних та сучасних українських авторів грецькою мовою. За словами упорядника видання Міхаеля Патсіса, видання умовно поділене на дві частини: класична українська поезія (1800–1989) та сучасна українська поезія (від 1991 року до сьогодення). Антологія містить короткі біографії поетів, коментарі до віршів і окремий есей про українську мову, її розвиток і статус як окремої слов'янської мови. Упорядник наголошує, що книжка також містить культурний і політичний контекст: від циркуляра Валуєва 1863 року, який заперечував існування української мови, до теми «Розстріляного відродження» 1930-х. До класичної частини антології увійшли вірші Тараса Шевченка, Лесі Українки, Івана Франка, Михайля Семенка, Павла Тичини, Володимира Сосюри, Миколи Бажана, Василя Симоненка, Василя Стуса, Ліни Костенко та інших. У іншій частині є вірші Наталки Білоцерківцевої, Юрія Андруховича, Оксани Забужко, Ірини Шувалової та багатьох інших. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021270-u-grecii-vijsla-druk-antologia-ukrainskoi-poezii.html>

Музейна справа

Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Картини Марії Примаченко виставлять на аукціоні у Львові. – Інф.

У Львові 21 серпня відбудеться аукціон «Українське мистецтво незалежності», серед лотів якого буде представлено роботи видатної української народної художниці Марії Примаченко. На торги, зокрема, будуть виставлені роботи «Квіти у горшку» та «Голуб миру», написані Марією Примаченко гуашшю на папері у 1992-му та 1993 роках. Аукціон «Мистецтво доби Незалежності» – нагода простежити, як розвивалося українське мистецтво протягом тридцяти років. Також на аукціоні будуть виставлені роботи Іллі Чічкана, Олега Тістола, Арсена Савадова, Олега Мінька, Романа Жука, Андрія Сагайдаковського, Ростислава Котерліна, Ференца Семана, Алли Гончарук та інших, загалом – 41 картина. Окремо в Аукціонному домі «Меркурій» 9 серпня відкриється передаукціонна виставка, на якій можна буде побачити всі виставлені на торги роботи. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/kartyny-marii-prymachenko-vystavliat-na-auksioni-u-lvovi/>

The Village Україна. – 2025. – 1 серп. 149 картин Медведчука передадуть до Національного художнього музею. – В. Гриненко

149 арештованих картин, які належали родині колишнього нардепа Віктора Медведчука, передадуть до Національного художнього музею,

повідомили в Агенстві з розшуку й менеджменту активів (АРМА). Загалом за рішенням Печерського райсуду арештували 285 картин, ікони й інші витвори мистецтва, які визнали культурною цінністю. З них 149 витворів визнали частиною національної спадщини. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/365287-149-kartin-medvedchuka-peredadut-do-natsionalnogo-hudozhnogo-muzeyu>

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Херсонському музею передали конфіскований «Натюрморт зі скрипкою» Циковського. – Інф.

Херсонський обласний художній музей імені Олексія Шовкуненка отримав від Київської митниці конфіскований «Натюрморт зі скрипкою» Миколи Циковського, близького друга Давида Бурлюка. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021186-hersonskomu-muzeu-peredali-konfiskovanij-naturmort-zi-skripkou-cikovskogo.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Пітер Дорошенко, директор Українського музею в Нью-Йорку. Не варто сподіватися на те, що Москва припинить брехати. – Інф.

Понад три роки Український музей у Нью-Йорку, який має майже півстолітню історію, очолює Пітер Дорошенко. Виставкові проекти цього закладу в період повномасштабної російсько-української війни розповідають про українську історію всесвітньо відомих митців Олександри Екстер, Казимира Малевича, Василя Єрмилова та інших. Артменеджер, який працював у Києві у приватному центрі сучасного мистецтва, поставив собі амбітну мету: вивести заклад у п'ятірку найкращих музеїв американського мегаполісу. У матеріалі розповідь Пітера Дорошенка про те яким чином він досягатиме поставленої мети, а також про походження його українських коренів, про те як доносити американцям українську історію митців, яких собі привласнила росія, про те як Український музей у Нью-Йорку всебічно знайомить американців не лише з українським живописом і скульптурою, а й кіно, хореографією, кулінарними традиціями тощо, а ще про виставковий проєкт «Марія Примаченко: Слава Україні», яка відбулася в жовтні 2023– квітні 2024 років, про деколонізаційну складову у роботі Музею та майбутній виставковий проєкт, присвячений Казимиру Малевичу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021109-piter-dorosenko-direktor-ukrainskogo-muzeu-v-nujorku.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Деколонізація є довготривалим процесом – директор Українського музею у Нью-Йорку. – Інф.

Щоб досягти результату в деколонізації української культури, потрібно налаштуватися на безперервний тривалий процес. Про це заявив директор Українського музею у Нью-Йорку Пітер Дорошенко. Дорошенко констатує, що Росія «постійно перекручує фактаж і бреше, поширюючи пропаганду». Як приклад він згадує художницю Олександру Екстер, яка жила в Москві менше ніж два роки. Щоб стверджувати українську культуру, потрібно постійно

створювати проєкти і поширювати правдиву інформацію, сказав Дорошенко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021461-dekolonizacia-e-dovgotrivalim-procesom-direktor-ukrainskogo-muzeu-u-nujorku.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Директор Українського музею у Нью-Йорку анонсував виставку про Казимира Малевича. – Інф.

Український музей у Нью-Йорку розпочав підготовку до виставки про Казимира Малевича. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021486-direktor-ukrainskogo-muzeu-u-nujorku-anonsuvav-vistavku-pro-kazimira-malevica.html>

Охорона культурної спадщини. Археологія

The Village Україна. – 2025. – 1 серп. Садибу Стрельбицького внесли до Держреєстру пам'яток України. – В. Гриненко

Садибу Стрельбицького 1819 року внесли до Державного реєстру пам'яток України, повідомив пам'яткоохоронець й активіст Дмитро Перов. Відповідне рішення ухвалила Експертна комісія Мінкульту. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/365299-sadibu-strelbitskogo-vnesli-do-derzhreestru-pam-rsquo-yatok-ukrayini-nbsp>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 1 серп. У центрі Харкова виявили старовинні катакомби: міська влада залучає істориків до дослідження. – В. Наріжна

В центрі Харкова під час аварійно-відновлювальних робіт виявлено підземні ходи, ймовірно, старовинного походження. Про це 1 серпня повідомила Харківська міська рада в Telegram. Катакомби стали видимими після зсуву ґрунту, який стався через вібрацію від роботи спецтехніки, що ліквідовувала наслідки нещодавнього буревію. Якщо об'єкт виявиться історично цінним, міська рада працюватиме над його збереженням і подальшим облаштуванням. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-tsentr-kharkova-vijavili-starovinni-katakombi-miska-vlada-zaluchaje-istorikiv-do-doslidzhennja.html>

Укрінформ. – 2025. – 3 серп. На Волині археологи виявили скляне давньоруське намисто. – Інф.

На Волині археологи виявили скляне давньоруське намисто довжиною 120 сантиметрів. Про це повідомив директор Державного історико-культурного заповідника в місті Луцьку Віктор Баюк у Фейсбуці. Баюк додав, що після опрацювання та введення до наукового обігу прикрасу передадуть до Володимирського історичного музею для експонування. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021687-na-volini-arheologi-viavili-sklane-davnoruske-namisto.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. Хліб як свідок: на Вінниччині готують сто

видів обрядової випічки. – А. Мніх

Традицію випікання обрядових хлібів на Вінниччині внесли до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4020709-hlib-ak-svidok-na-vinnicini-gotuut-sto-vidiv-obradovoi-vipicki.html>

УНН. – 2025. – 1 серп. росіяни грабують історію під виглядом археології. – В. Зеленецька

російські «археологи» незаконно проводять розкопки в окупованому Криму, викрадаючи артефакти та фальсифікуючи історію. Подібні «експедиції» готуються на Херсонщині з метою привласнення українського минулого. На тимчасово окупованих територіях російські «археологи» розпочали розкопки в Мангуп-Кале (Бахчисарайський район), не маючи жодного юридичного права. Їх мета — не наука, а грабунок: вивіз артефактів до рф та переписування історії. Докладно:

<https://unn.ua/news/rosiiany-hrabuiut-istoriiu-pid-vyhliadom-arkheolohii>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Письменники здійснили творче турне Коломия – Верховина – Косів. – М. Порох, членкиня Клубу інтелігенції ім. І. Пелипейка та РО «Просвіта»

30 липня в світлиці Косівської центральної міської бібліотеки письменники, журналісти, художники, музейники, науковці, члени Клубу інтелігенції ім. І. Пелипейка та РО «Просвіта», косівського осередку «Союзу українок», бібліотекарі Косівської ЦМБ провели літературне турне Коломия – Верховина – Косів творчим доробком учасників. Серед іншого у рамках заходу було презентовано видавничу діяльність Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Й. Кобринського, який в 2026 році відзначатиме своє сторіччя. Також представлено працю «Історичний нарис про гуцулів» авторства Софрона Витвицького (1819–1879), яка побачила світ 1863 року і є фактичною першою окремою книжкою про гуцулів, етнографічну частину якої вперше в українському перекладі видано у 1993 році. Ця праця займає важливе місце у колі дослідників краєзнавців. Видання приурочено 160-річчю публікації праці С. Витвицького польською мовою, 205-річчю від дня народження автора та 30-річчю виходу її першого українського перекладу. Крім того під час заходу було представлено етнологічно-етнографічний, культурологічний та історико-краєзнавчий журнал «Гуцульщина і Покуття», який знайомить читачів із малодослідженими сторінками з історії минулого та сьогодення карпатського краю. Засновником видання є Національний музей народного мистецтва Гуцульщини і Покуття імені Йосафата Кобринського. По завершенню заходу учасники зустрічі подарували книги, які поповнять фонди Косівської центральної міської бібліотеки. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/pysmennyky-zdijsnyly-tvorche-turne-kolomyia-verkhovyna-kosiv/>

У матеріалі порушується проблема читання, переважно це стосується читання книг та іншої друкованої продукції. Натомість перевага надається читанню невеликих за обсягом текстів у гаджетах. «Усе це, звісно, має низку глобальних наслідків. Ось деякі з них... багато студентів більше не приходять до коледжів — навіть дуже елітних — підготовленими до читання книг... проблема зводиться до того, що в середніх школах дедалі рідше вимагають читати цілу книгу, а натомість дають уривки, вірші та статті. Тобто річ не в тому, що студенти не хочуть читати, а в тому, що вони не знають, як це робити. Середні та старші школи перестали від них цього вимагати... Одне з відомих пояснень зниження читацької грамотності просте й очевидне: смартфон... Читання книг, навіть для задоволення, не може конкурувати з тіктоком, інстаграмом, ютубом... студенти вважають читання книг чимось на зразок прослуховування вінілових платівок... Ще один наслідок — це те, що батьки покоління зумерів (ті, які народилися в 1995–2010 роках) не люблять читати вголос своїм дітям, бо не вбачають у книжці задоволення... Причина цього полягає ще й у тому, що екрани стали невід'ємною частиною життя — зокрема, батьки-зумери стали першим поколінням, яке виросло з ними, а час, проведений біля екрану, безперечно, замінює якісну взаємодію між батьками та дітьми. Безліч доказів свідчить про те, що надмірний час, проведений біля екрану, може зашкодити когнітивному, мовленнєвому й соціально-емоційному розвитку дитини. Та спробуйте змусити малюка сісти за читання казки, не поступаючись його вимогам подивитися мультфільм! Зрештою, тому більшість батьків і вважають планшет необхідним злом... Смартфони зруйнували нашу здатність зосереджуватися на чомусь довше за 30 секунд... Втім, наша нездатність зосередитися — не лише провина смартфонів... ця проблема почалася з персональних комп'ютерів, електронної пошти та цифрових календарів... Звісно, не можна зводити всі зміни в нашому читанні в XXI столітті виключно до негативного впливу такого «необхідного зла», як гаджет. Та й «криза уваги» — це радше проблема нашої неперемінливості в інформаційних джерелах і бажанні охопити неохопне в намаганні відчувати себе всеобізнаною особою. Крім того, менша увага до довгочитів компенсується тим, що ми частіше звертаємося до аудіо- та візуального контенту. Але ж саме по собі це не є ознакою інтелектуального занепаду — можливо, ці формати просто кращі для передачі певних ідей? Втім, незаперечно одне: неспроможність прочитати розлогий текст призводить до неспроможності осягнути складну думку, яку не завжди можна викласти в короткому тексті. Короткі ж тексти часто зводяться до спрощених, чорно-білих викладів, практично гасел, швидко і бездумне засвоєння яких відкриває шлях до маніпуляції свідомістю читачів. Зараз навіть виникає новий феномен, який я називаю «читачі заголовків»: люди починають коментувати статтю, прочитавши лише її назву й зробивши передчасні висновки. Тому читання в нашому столітті, безперечно, трансформувалося, як і самі читачі. Однак, певно,

варто частіше наголошувати на тому, що важлива не кількість прочитаного, а якість самого читання...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/shcho-stalosia-z-chytanniam-u-khkhi-stolitti/>

Вечірній Київ. – 2025. – 3 серп. У Лаврському саду влаштують казкові читання. – М. Катаєва

9 серпня на території Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» проведуть казкові читання. У межах проєкту «Казкосвіт у Лаврі» прозвучать віршовані історії від українських авторів. Казки читатиме акторка театру і кіно Алла Бінесєва. Після читань на гостей чекає творчий майстер-клас від майстрині Лесі Максаєвої. Проєкт «Казкосвіт у Лаврі» реалізується у співпраці з ГО «Голоси». Його мета — не лише популяризувати українську народну й авторську казку, а й піднести живе художнє читання до рівня культурної та духовної події. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115681/>

Авторське право

NV. –2025. – 1 серп. Справу розглядали 6 років. Український режисер переміг у суді компанію НВО щодо незаконного використання його твору в серіалі «Чорнобиль». – А. Кондрат; Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Український режисер виграв справу проти НВО щодо його відео у серіалі «Чорнобиль». – Інф.

Український режисер Андрій Приймаченко заявив, що уклав угоду з американською компанією НВО, яку майже шість років тому звинуватив у незаконному використанні його твору у серіалі «Чорнобиль». Справу розглядав Окружний суд Південного округу Нью-Йорка. Зі слів режисера, він не може розкривати деталі угоди, згідно з умовами договору. Втім зазначає, що це суттєвий прецедент, «коли вдалось відстояти авторське право українця у суді США у справі з однією з найбільших американських (і світових) медіакомпаній». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/andriy-priymachenko-ukrajinskiy-rezhiser-peremig-hbo-u-sudi-nyu-yorka-u-spravi-pro-avtorske-pravo-50534044.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021291-ukrainskij-reziser-vigrav-spravu-proti-hbo-sodo-jogo-video-u-seriali-cornobil.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Вечірній Київ. – 2025. – 3 серп. У Києві відбудеться фестиваль, присвячений Міжнародному дню корінних народів. – Н. Марків

9 серпня у Національному ботанічному саду імені М. М. Гришка відбудеться фестиваль, присвячений Міжнародному дню корінних народів. У програмі – панельна дискусія «Збереження пам'яті: спадок корінних народів України», концерт традиційної кримськотатарської музики і танців, вікторина та мовний воркшоп. Також діятиме окрема локація – «Листи до вільного Криму», де всі охочі зможуть написати слова підтримки політв'язням, які зараз перебувають у російському ув'язненні. Організаторами заходу виступили –

Меджліс кримськотатарського народу, Представництво Президента України в АР Крим, Державна служба України з етнополітики та свободи совісті, ДП «Кримський дім» та ініціатива Qadın Divanı. За підтримки партнерів — Фонду національного добробуту Криму, об'єднаної ініціативи «Кримський фронт», Національного ботанічного саду ім. М.М.Гришка, Духовного управління мусульман Криму, а також за інформаційної підтримки CrimeaVox, QırımMedia та медіаініціативи CrimeaDaily. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115687/>

Вечірній Київ. – 2025. – 2 серп. У Бабиному Яру вшановують пам'ять жертв геноциду ромів: програма. – М. Катаєва

У 2015 році Європарламент встановив 2 серпня як Міжнародний день пам'яті жертв геноциду ромів. У Києві до цього дня відкриють тематичну виставку та представлять спеціальну музичну програму. У виставковому центрі «Жива пам'ять» презентували виставку «Невидимі. Стійкість: минуле і сучасність ромів». У центрі – ромська ідентичність як форма спротиву. 3 серпня, у межах заходів до Міжнародного дня пам'яті жертв геноциду ромів, у Бабиному Яру Babusi & Brothers представлять спеціальну музичну програму в традиціях ромських прощальних вечорів. Музичний вечір пройде просто неба поруч із Виставковим центром «Жива пам'ять». На вечері також буде презентовано тематичний номер журналу «Антиквар», присвячений ромській культурно-історичній та мистецькій спадщині України: в театрі, у медіа, у кінематографії, в державній політиці та в ЗСУ. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115655/>

Укрінформ. – 2025. – 4 серп. У Мельбурні відбувся перший Українсько-австралійський книжковий фестиваль. – Інф.

У Мельбурні, що має статус Міста Літератури ЮНЕСКО, пройшов перший Українсько-австралійський книжковий фестиваль. Захід відбувся в Українському народному домі та зібрав авторів, поетів і оповідачів з України, Австралії та діаспори з усього світу. Організаторами події виступили Наталя Пошивайло-Таулер, Союз українок штату Вікторія та Українська Громада Вікторії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4021864-u-melburni-vidbuvsapersij-ukrainskoavstralijskij-knizkovij-festival.html>

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. У Лондоні проведуть третій український етнофестиваль «Спаси з дарами літа». – Інф.

Відділення Союз українців у Великій Британії у Лондоні запрошує на третій етнофестиваль «Спаси з дарами літа 2025», який відбудеться у столиці Великої Британії 10 серпня. На фестивалі виступлять численні музиканти, співаки та танцюристи. На фестивалі також відбудуться різноманітні майстер-класи з етнорукоділья для дорослих і дітей. Також на відвідувачів чекає виставка картин українських художників. Буде можливість придбати

українську атрибутику, сувеніри, прикраси, книжки, вишиванки, хустки, свіжий мед з України, а також скуштувати смачні страви української кухні.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4020752-u-londoni-provedut-tretij-ukrainskij-etnofestival-spasi-z-darami-lita.html>

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. У столиці Фінляндії відбудеться благодійний концерт на підтримку України. – Інф.

У фінській столиці 10 серпня пройде музичний вечір, під час якого провідні фінські музиканти об'єднуються заради спільної мети – підтримати Україну. Усі кошти, виручені від продажу квитків, будуть передані «Місту Добра» у Чернівцях – важливому притулку, що опікується хворими дітьми та родинами, змушеними тікати з окупованих територій України. Концерт проходить за підтримки міста Гельсінкі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4021162-u-stolici-finlandii-vidbudetsa-blagodijnij-koncert-na-pidtrimku-ukraini.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 2 серп. У Копенгагені відкриють виставку «Uncurtained: Українське мистецтво в данських колекціях 1989–2023». – Інф.

Український дім у Данії готується до відкриття дослідницької виставки «Uncurtained: Українське мистецтво в данських колекціях 1989–2023», що стане першою спробою системно осмислити понад тридцятирічну історію культурних зв'язків між Україною та Данією крізь призму візуального мистецтва. Виставка Uncurtained об'єднує роботи 28 українських художників і художниць, які відображають тривалий мистецький діалог, започаткований ще до політичних союзів і який продовжує формувати спільні цінності. Проєкт підкреслює часом непомітну, але значущу роль Данії у підтримці українського мистецтва та присвоює собі історію, яку раніше ототожнювали з імперськими ідеями. Назва виставки Uncurtained відсилає як до падіння «залізної завіси» та публічного відкриття робіт із приватних колекцій, так і символізує те, як Захід знову і знову «відкриває» Україну: після розпаду СРСР, Революції Гідності та під час повномасштабного вторгнення Росії. Кураторкою виставки виступила Катерина Стукалова. Проєкт реалізовано за підтримки Statens Kunstfond, Konsul George Jorck og Hustru Emma Jorck's Fond, Politiken-Fonden, а також Slots- og Kulturstyrelsen. Технічним партнером виступив Khora Contemporary. Офіційне відкриття виставки відбудеться 21 серпня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4020730-u-kopengageni-vidkriut-vistavku-uncurtained-ukrainske-mistectvo-v-danskih-kolekciakh-19892023.html>

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Тернопільщина передала книжки українським дітям у Молдові. – Інф.

Тернопільська обласна державна адміністрація передала через посольство України в Молдові понад 500 українських книг для дітей, які навчаються за межами країни. Координацію ініціативи взяв на себе заступник начальника Тернопільської обласної військової адміністрації Павло Журба. Він передав

книги, зібрані на запит української дипустанови для українських дітей в сусідній країні в рамках робочої зустрічі з надзвичайним і повноважним послом України в Молдові Пауном Роговєєм. Ініціатива має на меті підтримати українських дітей за кордоном і стане важливим внеском у збереження їхньої національної ідентичності. Під час зустрічі з послом України в Республіці Молдова обговорили й інші напрямки взаємодії у контексті підтримки українців за кордоном. Зокрема, перспективну організацію виставок українських художників у Молдові, турне українських артистів регіонами сусідньої країни, де компактно живуть етнічні українці. Також обмінялися думками щодо розвитку транскордонного співробітництва між регіонами України, зокрема Тернопільщини, та Республіки Молдова. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4021146-ternopilsina-peredala-knizki-ukrainskim-ditam-u-moldovi.html>

Підтримка України у світі

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. У столиці Фінляндії відбудеться благодійний концерт на підтримку України. – Інф.

У фінській столиці 10 серпня пройде музичний вечір, під час якого провідні фінські музиканти об'єднуються заради спільної мети – підтримати Україну. Усі кошти, виручені від продажу квитків, будуть передані «Місту Добра» у Чернівцях – важливому притулку, що опікується хворими дітьми та родинами, змушеними тікати з окупованих територій України. Концерт проходить за підтримки міста Гельсінкі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4021162-u-stolici-finlandii-vidbudetsa-blagodijnij-koncert-na-pidtrimku-ukraini.html>

NV. – 2025. – 2 серп. «Золотий момент». Бейонсе з'явилася на фінальному концерті туру у ковбойському капелюсі від Руслана Багінського. – А. Кондрат

Американська співачка Бейонсе вийшла на фінальний концерт в підтримку останнього альбому «Cowboy Carter» у золотому ковбойському капелюсі від українського бренду Руслан Багінський. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/life/znamenitosti/beyonse-na-cowboy-carter-tour-spivachka-obrala-dlya-finalnogo-shou-kapelyuh-vid-ruslana-baginskogo-50532949.html>

NV. – 2025. – 1 серп. Пейзаж міста Чугуїв. Бруклінський музей змінив Росію на Україну у підписі до картини Репіна. – Ю. Найдено

Один з найбільших художніх музеїв США Бруклінський музей у Нью-Йорку змінив назву картини Іллі Репіна зі своєї колекції. Тепер у підписі до картини значиться «Winter Scene, Ukraine» замість «Winter Scene, Russia». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/bruklinskiy-muzey-u-nyu-yorku-zminiv-nazvu-kartini-illi-ryepina-z-rosiji-na-ukrajinu-50534063.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 2 серп. Уцілілі рукописи. Вірменія публікує свої стародавні книги в інтернеті. – Інф.

Тисячі цих книг і документів зберігаються у спеціально побудованому Матенадарані – сховищі історичних рукописів країни. Проте багато стародруків залишаються в музеях і приватних колекціях, розкиданих по всьому світу. Зараз експерти Матенадарану беруть участь у новаторському проєкті з розміщення всіх доступних вірменських рукописів – від стародавніх Біблій до рецептів середньовічних тортів – у базі даних з можливістю пошуку. Проєкт «зберігатиме та представлятиме описи рукописів у структурованому та зручному для пошуку форматі». Ініціатива офіційно отримала назву «Платформа доступу до каталогу вірменських рукописів». Переконати всіх власників вірменських рукописів у всьому світі фізично передати їх Вірменії було б практично неможливо, тому укласти базу рукописів з можливістю пошуку в одному місці онлайн вважається найкращим доступним рішенням. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/utsilili-rukopysy-virmeniia-publikue-svoi-starodavni-knyhy-v-interneti/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 3 серп. РФ під виглядом культурної співпраці розширює вплив на Кубу — ЦПД. – О. Кругленко

Росія намагається зберегти вплив у країнах Латинської Америки, зокрема Куби, який залишився їй у спадок від колишнього СРСР і розширити його ще більше. Зараз у столиці Куби Гавані проходить фестиваль російського кіно, організований за сприяння російських державних структур – «Роскіно» та Мінкульту. У межах фестивалю кубинцям демонструються російські кінофільми, більшість з яких містять «традиційні цінності», тобто є відверто пропагандистськими. Ці стрічки виправдовують війну, глорифікують російську армію та культивують ненависть до Заходу. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/WORLD/rf-pid-vihljadom-kulturnoji-spivpratsi-rozshirjuje-vpliv-na-kubu-tspd.html>

Укрінформ. – 2025. – 1 серп. Американська кіноакадемія обрала нову президентку. – Інф.

Президенткою американської Академії кінематографічних мистецтв і наук обрано продюсерку Лінетт Гавелл Тейлор. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4021225-amerikanska-kinoakademiia-obrala-novu-prezidentku.html>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm

контакт. тел.: 425-23-26